

Viegershoból

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
Helyben: Vidéken:  
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.  
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:  
**MEGEDI S LORÁNT.**  
Kiadók és laptulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
Piac-utca 47. és 49. szám.

## Kristóffy és a függetlenségiek.

Debreczen, április 13.

Csak a hajnövesztő szerek reklámképei tudnak olyan csodás változást mutatni a használat előtti és utáni idő között, mint a minő a függetlenségi párt lelki arculatán figyelhető meg. Egy és ugyanazon párt az, amelyik rövid idő előtt leegette Kristóffy József-t a nemzet testéről, lerajzolta a hazaárulás képeskönyvébe, — s amelyik vasárnap lobogókat és lekesedést köcsönzött a munkásoknak, mikor Kristóffy Józsefet Aradon fogadták. Ők voltak akkor a hazafiság ítélőbírái, a hazából való kiátkozás pápai. Osztyoztak az első, másodosztályu magyarok és a selejt magyarok között. Hát hogyne vette volna őket és átkaikat komolyan a nép, amely azt hallotta tőlük, hogy Kristóffy József nevét még emlegetni is nehezen megbocsájtható vétek. S most mit szóljon az egyszerű nép, amikor ugyanők egy merész lendülettel azt kiáltozták: éjjen Kristóffy József, ez a derék magyar ember!

S ami még furcsább: ezzel az ovációval azok ellen tüntettek, akik Kristóffy-t se most nem tartják hazaárulónak, se pedig akkor nem tartottak, mikor a függetlenségi párt kifogyott a Kristóffyra szóló megbélyegzés zengő, recsegő szavaiából. Ilyen furcsaságokat csak az adoma-

beli legény művel, aki elkeseredésében csuffá teszi a familiát. Mintha az a bannat csordulna ki belőlük, amely egyszerre siratja az elvesztett hatalmat és a meg nem talált népszerűséget; lássa meg a világ, hogy ők már Kristóffy-t is életetik. S a mindent kimagyarazó okosság azt mondja: akkor az alkotmányért volt az, most meg az általános egyenlő és esetleg titkos választójogért esik ez. Hát ez nem igaz. Az általános választójog valóban sokra képes. Főforgathatja a pártkereteket, ujjaformálhatja a nemzetet, miniszterekké tehet s ocialista munkásokat, udvarképpessé a parasztszocialistákat. De ezt a változást nem a választójog tette. Mert ha ők az általános választójogot szerették, akarták, komolyan vették, megérteni és becsülni tudták volna: *egy szavukba, a többség egy párthatározatába került volna és az ma valóság.* Ha megelőzően Kristóffy „szennyest” kezébe nem kellett, *ki csikarhatták volna a legalkotmányosabb „nemzeti kormány” tárcájából.* Most azt hiszik magukról, hogy akarják; valószínűnek tartják, hogy igazan hivei az általános, egyenlő s ha jól megy, a titkos választói jognak. S ha hamarosan újra rajtuk állana, hogy a kívánságuk teljesedjék, újra megijednének tőle, mint a mesebeli fahordó a haláltól, aki után sóhajtott, s egyszerre elébe toppant. S lám: egy olyas valaminek kedvéért, amit nem akarnak, s nem vesznek komolyan, — megbocsátják Kristóffynak azt, amit

az alkotmány ellen szerintünk vétett. A mai cselekvésük tükrében meglátni a múltnak igazi képét. Az alkotmány körül elkövetett Kinizsi-táncuk, — amikor egy-egy darabontot tartottak a fogaik között, — épp oly üres, őszinte érzés hiájával való volt, mint most a lelkesedésük, a szimpátiájuk.

Szinte stilszerű volt, amikor Kristóffy József aradi beszéde közben erélyesen, boszusan leintette az abcugokat, a melyek a beszéd közbezsivajgói Tisza István grófot illették. Nemcsak azért történt, mert Kristóffy is olyan politikai iskolában nőtt fel, amely az ellenvélemények tisztelétét tanulta az első leckéorán; nem csak azért, mert őt is joggal érintheti rosszul, ha azzal kedveskednek neki, hogy Magyarországnak legeszesebb politikusát, legnagyobb élő államférfiát, az országnak a külföld szemében egyik legnagyobb szellemi ékességét utcai szavakkal lekurjongatják, — de talán volt a rendreutasításban egyéb is: „Ha most engem, akit nemrég agyonhazaárulóztatok, éljeneztek, akkor Tiszának, akit most csak abcugoltok, egy hónap múlva, örjögön csokoljátok az übercheré.”

Igy lesz-e, nem tudjuk. Meglepő nem lenne, ha úgy lenne: ha mégsem következnek be, az se lenne baj. Amint-hogy már abban se volt különös, hogy Kristóffy sok tekintetben az ellenkezőjét mondta, amit ők hirdettek, érezték s ők mégis helyeselték, éljeneztek.

## Apotheozis.

Írta: Paul Aréne.

A Lechène-család emléksége ugyancsak nagy volt, mikor értesítést kaptunk, hogy Armand unokatestvéröknek az emléket szoborral örökítik meg Páris egyik közterén. Erre már kénytelenek voltak beismerni, hogy ez a lenézett rokon határozottan nagy ember volt.

— Neked, Lechène ur, ugyan nem emelnek soha szobrot a szülő városodban, jegyezte meg kesernyösen Lechène asszony, kinek a pénztárnál való állandó üldözés kizárította a lelket és orbáucos foltokkal tarkította az arcát. Pedig hát becsüle es emberek vagyunk és hányszor kiségtettük pillanatnyi pénzzavarából a lusta Armandot, kit az ő köztársasága most példányképnek állít márványon elebünk!

— Jól beszélsz, mondta a férje fűtyörészve amint szakavatott kezekkel kötözgetett be egy művészies csomag konzervet. De hát nincs igazság a földön. Mind a mellett ez olyan esemény, amely megtisztetésünkre szolgál s fel akarom ezt használni egy új kereskedői jegy lancirozására: a „Du Tilleau Armand szardíniák” nagyon kapósak lesznek a vidéken.

— Ez az! mondta az asszony. És ugyan

ki fogja tudni, hogy Tilleau Armand az unokatestvérünk volt?

Az is egyik mánia volt tőle, hogy a nevét megváltoztatta, mintha csak minket akart volna megtagadni. És mit jelent az a du Hiszen nem volt nemes, amint tudom, sem te, sem én nem különbek!

A mi a nevváltoztatást illeti, vetette ellen bölcs-lekedve Lechène, azt okosan tette. z ő leivett nevé most hozzácsatoljuk a miénkhez s dicsőséget es has not húzunk belőle. A du nagyon jól fogja magát kivenni a s ámánkora: Du Tilleau Lechène-cég! Mi? Ez cseng, ez szemet szur!

Dörzsölgette a kezeit, amint azok most már szabadok lettek.

A leányuk, Klotild kinek vézna, sápadt szennyele sztetendjét illetlenül vörös hjerdő koronázta, b levegyult a társalgásba. Ovasott es szentimentális teremtés volt.

Armand nagyvácsi szellemes volt (fiatal lányok idősebb unokatestvérei mindig nagybácsiká vedienek át) állította édeskes hangon.

— Honnan tudod te azt? — kiáltott fel az anyja megbotrunkozva. Honnan vetted ezt a tudományt?

— A lapokból, melyekbe a balti tengeri heringek voltak csomagolva, vallotta be Klotild. Így pal éroztam magamat.

Lechène helyeselte a doigot.

— Mi magunk is terjesztjük a jó könyveket a kereskedésünk révén. A Du Tilleau Armand köteményei azonban nem valók fiatal lányoknak. A jövőben majd jobban ügyelek.

Klotild sóhajtott. ő maga is a költő volt s elfuladt a vidéken.

— Jelen leszünk a szobor leleplezésén? kockáztatta meg.

Párisba menni! A szülei még nem vetettek fel maguk közt ezt a kérdést. De a meghívó ott volt, hivatalosan, csabítón és Armand a tuvitagróli helyeselni fogja, ha az ovi jelenlétekkel dicsütnék az ő apotheozisát. Rő id gondolkozás után Lechène kijelentette:

— Persze, hogy je en.

Az asszony szabadkozott:

— Nekünk ruhára lesz szükségünk!

— Ezt a uxust megengedheti a Du

Tilleau Lechène cég magának! mondta ki a ferj!

Lechèneék meghatott ábrázattal, pompásan kiöltözve foglaltak helyet a család számára fentartott pad vörös posztó bevontán, a szoborbi oltás mozdul. Fülejök fordulva moogyott Armand csusnának a legujabb keletü márványrcs. Lechène asszony fekete selyem ruhájában — a gyász alkalmoszerűnek tetszett neki — lödöste Klotildot a könyökevei:

# Steiner Sándor butorkereskedő

Debreczen Piac-u. 70.

Ajánlja a „mitroviczai” fabutorgyárban készült tömör gőzölt bútt és Szilfa háló, ebédlő és uri szoba berendezéseket Kárpitos műhelyben készít a leggyorsrúbbtől a legfinomabbig minden — némű kárpitos munkát, javításokat vállal gyors szállításra. —

Az ellentmondások, a lehetetlenségek eme kavardasában mégis van rendszer, annak következetes beigazolása, hogy nem lehet őket komolyan venni: a haragjuk nem árt s a barátságuk nem használ. Ők bizonyágát adták annak, hogy a nemzet ügyeinek vitelére képtelenek. A választójog nagy harcában ők egészen mellékesek. Az általános választói jognak vannak hívei, vannak ellenégei. Ők, akik a holnap egy szeszélyében, apró cselvetésében épp oly lelkesen tudnának az ellenzők közt dörögni, mint amilyen radikálisan most a hívek között járnak, — se az egyik, se a másik félre nézve nem számítanak.

## A politika eseményei.

### A király Budapesten.

Egy fővárosi lap ma reggeli számában azt írta, hogy a bécsi főudvarmesterei hivatalból nyert értesítése szerint a király május 1-én Budapestre érkezik és három hetet a magyar fővárosban tölt. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, a felhivatalos Budapesti Tudósító azt jelenti, hogy illetékes helyen semmit sem tudnak a király Budapestre érkezéséről.

### Az új földmivelési államtitkár.

A hivatalos lap mai száma közli Kazy József földmivelési miniszteri tanácsosnak államtitkárrá való kinevezését. Az erről szóló királyi kézirat a következő:

Földmivelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére Kazy József miniszteri tanácsost államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1910. évi április hó 8-án.

FÉRENC JÓZSEF s. k.  
gróf Serényi Béla s. k.

### A nemzeti munkapárt hivatalos jelöltjei.

A nemzeti munkapártban — jelenti tudósítónk — vezérek és párttagok minden

tevékenysége a választások előkészítésére irányul. A jelöltek lajstromán erős korrekturát végeztek, mert az egyes jelöltekről utóbb beérkezett információk merőven ellentétesek azokkal, amelyeket előzetesen, jóhiszemű, de tájékozatlan vezetőtérfiaktól szereztek. Jeszenszky Sándor valóságos tudakozó irodát vezet minden egyes jelölt személyéről, politikai megbízhatóságáról és egyéni tisztességéről s kegyetlen rostálást végzett az úgynevezett stréber jelöltek sorában.

A választások batárnapja megállapítva még nincs. A miniszterelnök közbejött betegsége hátráltatja az előkészületek gyors befejezését, mert a miniszterelnök minden egyes esetben a maga számára tartja fenn a döntést s a jelentéktelenné látszó ügyeket sem intézhetik el az ő hozzájárulása nélkül.

### Választási mozgalmak.

Tapolcán a nemzeti munkapárt Szokolay Jenő dr.-t jelölte Daranyi Ignác volt miniszterrel szemben.

Balassagyarmaton e hó 21-én tartja programbeszédjét a munkapárti Wickenburg Márk gróf. A Justh-párt Radocsa Sándort jelölte.

Szécsényben Scitovszky Béla dr. főszolgabíró munkapártinak eljelöltje nincs. A főleki kerületben az egyedüli munkapárti jelölt Mocásy dr.

Bácsalmáson ifj. Szutrelli Lipót bankigazgatót jelölik munkapárti programmal.

Lengyelötől irják: Kapotffy volt főispán ellen, aki Kossuth-párti programmal lépett föl, most függetlenségi Justh párti Ritzyer János ügyvéd lépett föl.

### A kormány és az ellenzéki lapok.

Egy mai fővárosi lap azt a hírt közölte, hogy a kormány retorzióval kíván élni azon lapok ellen, melyek a radikális ellenzéki politika szolgálatában állanak; a szóban forgó lap azt írta, hogy a kormány meg akarja tiltani e lapoknak az államvasutak területén való árusítását. Ez a hír, a mint már a Justh-párti sajtónak annyi más

hasonló tendenciával közbeocsájtott híre, alaptalannak bizonyult. Illetékes helyen ugyanis azt közlik, hogy e hír nem felel meg a valóságnak, már csak azért sem, mert éppen a mostani kormány volt az, amely egész sereg olyan újságnak újra megengedte az állomásokon való árusítását, melyekre a koalíciós kormány ilyen tilalmat szabott.

## Bacsinszky Vladimir dr.

a Máv. elnökgazgató-helyettese.

### Változások az államvasutak vezetésében.

A koalíció ügyetlen és káros uralmát talán mi sem illusztrálja meggyőzőbben és megdöbbentőbben, mint az a sajnálatos züllés, melynek a nemzetvezérek kormányzása alatt a Máv. ügyei indultak. Az új rezsim, mely közéletünk számos terepén tett már eddig is bizonyos teremtő és szerencsés szervezőképességéről, az elárvult Máv. érdekében is megtalálta azokat az üdvös módokat, melyeknek igénybevétele ennek a fontos közintézményünknek is virágzó és gyors fejlődésről garantáló jövőt biztosít. Nem csak az új beruházások foganatosításával törekszik az új kormány kivezetni a Máv.-ot abból a veszedelmes kátyúból, melybe a koalíciós ügytelenség zökkenett, hanem új, erőskezü és komoly munkájú tisztikar szervezése útján is.

Mint már jelentettük, a Máv. elnökgazgatói méltóságát az eddigi elnökgazgató helyettesével, a kiváló szaktudású és vasszorgalmáról híres Marx Jánossal fogja betölteni a kormány. Marx János helyére pedig Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter egy oly férfit fog kinevezni, ki Debreczen közönségének is

— Hasonlít rád, jegyezte meg.

Klotild epiruit örömében.

A beszédek megkezdődtek. Az eső permetezni kezdett. Az elegáns közönség erős próbára tett türelemmel hallgatott esereyők védelme alatt. Fiatal emberek hosszú hajjal s kurtá felöltővel jártak-keltek fontoskodó arccal. Egy fényképész kapta el a festői jeleneteket s fonn egy fa tetején egy varju méltatta a szónokok ékesszólását. Ezeknek a fonosságáról Lechéne informáltatta magát s közölte be nyomásait a hölgyeivel. Egy miniszter, még miniszter is volt!

Veghetetlen büszkeség fogta el, fontos egyéniségnek érezte magát s nem állhatta meg, hogy a feleségének a fülébe ne sugja:

— Szegény Armand! Miniszter-füle volt neki és nem tudta hasznát venni! Oh, ezek e próták, semmi gyakorlati érzék sincs!

Szerénységből pirult a magasztaló frázisokra, mintha csak őt illették volna és nem mert tapsolni. A ceremónia végével, min aki tudatával bír a presztízsenek, mondott köszönetet a szoborbizottságnak.

— Armand csém nevében! mondta, a mint az anonym kezeket szorongatta.

Beállt az est, szürkés az esőtől, narancs-zibben a leáldozó naptól.

— És mostan, mondta, még retorikával tetített agygyal, családias ezereketvendégséggel menjünk ünnepeink a kedves és kitűnő elhunyt emlékére.

— Rokona ön Du Tilleau Armandnak? kérdezte egy mély tekintetű, kiéhezett és ábrándos fiatal ember. Én nagyon jól ismertem őt.

— Az unokatestvére, az egyetlen unokatestvére vagyok! erősítette büszkén Lechéne.

Más fiatal emberek közeledtek. Mind ismerték Tilleaut. És magasztalván őt, boldogoknak mondták magukat, hogy kiegészítődni látják a költőt a Lechéne személyében. Ki méltóságos kézmozduattal jegyezte meg:

— Nos, miután így áll a dolog, menjünk együtt ebédelni. És pedig az én kontómra!

Lechéne asszony megbökte az esernyőjével a ferje hátát; Klotild azonban elfogadta az ifjontai kart, mely gyámoltására ajánkozott.

Egy minden pompától ment vendéglőben a lakoma bőséges és szellemes volt. A líkőröknel verseket szavaltak. Lechéne anekdotákat rögtönzött az unokatestvérére. Lechéne asszony meghatva a hódolattól, melyekkel elhalmozták, méltatták e fiatal emberek jó nevelését. Klotild kiöntötte az ő lyrai lelkületét s átengedte finom kézesület a szomszédjának. Végre Lechéne fizetett s a kortes egy a muzsák iránt barátságos kávéház felé vette az útját.

Lechéne a költői mámor közepette engedte magát ünnepelettni, mintha ő lett volna Tilleau

maga; s így megismerkedett a dicsőséggel és annak a mámorával. Klotild más valamivel ismerkedett meg: galáns vállalkozásokkal és ajkai fogadták a hódolatokat.

— Tilleau tiszteletére! mentegetőztek az ifjak.

Klotild megbocsátott nekik.

Lechéne a második pohár sörnél észrevette a leánya poétizálását. S hirtelen kiábrándulva, borzasztóan elkáromkodta magát:

— Ez az állat Tilleau! összezuzom a szobrát! Ha azt hiszik, hogy azért jöttem felavatni, hogy a lányomat bántalmazzák!

Kihívón nézett végig a vendégein. Méltóságosan kelt fel.

— Menjünk! mondta a két nőnek.

Künn fenyegette az ernyőjével a csillogokat, melyek tündököltek az üde éjben.

— Ah csak hívjanak még egyszer költőt ünnepeink!

Klotild meg az anyja elszontyorodva tipegtek mellette.

— Nagy tisztelet költőnek lenni, jelentette ki az anya. A fuszterületben azonban több az erkölcs. Klotild, esküdj nekem, hogy nem olvasol többé verseket!

Klotild pityeregve esküdött.

Lechéne neki vidulva jegyezte meg:

— Most azonban komponálj nekem egy négy soros strófát, mellyel világba dobjuk a „Du Tilleau Lechéne szardiniákat.”

Lüszter köpenyek minden színben 7 forint Halmágyinál

kedves ismerőse: *Bacsinszky* Vladimir dr. jeknlegi zágrábi üzletvezetőt.

*Bacsinszky* karrierje, melyhez hasonlót kevesen futottak meg s mely, tekintve az ő fiatal korát, még imponálóbb erővel hat, méltán örvendetes Debreczen közönségére nézve is, mely őt meg debreczeni üzletvezető-helyettes korában becsülni és tisztelni tanulta meg.

*Bacsinszky* 1904-ben nevezte ki az akkori kereskedelemügyi miniszter főfelügyelői ranggal debreczeni üzletvezető-helyettesnek s e minőségében folyó év januárjáig működött városunk falai közt, mikor aztán Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter megtisztelő bizalma elszólította őt a debreczeni társadalom köréből s a zágrábi üzletvezetőség élére helyezte.

*Bacsinszky* pályafutásának az az újabb étape ja, mely őt, mint az államvasutak elnökhelyettesét emeli még magasabb s az ő nagy kvalitásaihoz még inkább méltó munkakörbe, bizonyára debreczeni tisztelőinek legőszintébb gratulációit indítja meg a kiváló tisztviselő címére.

Mikor *Bacsinszky* Debrecenből Zágrába rendelte új hivatala, abba az örömbébe, melyet előléptetésének ténye okozott, őszinte sajnálat is vegyült, mert városi közéletünk egy rendkívül rokonszenves szereplővel lett szegényebb. Most, hogy diadalmas pályájának újabb állomásához ért, annál fokozottabb s mélyebb örömmel köszöntjük őt új állására való kinevezetésekor s méltán reméljük, hogy új működési körében még több alkalma nyílik annak a nagy szeretetnek és becsülésnek növelésére, melyet itteni értékes működése s egyéni szeretetreméltósága eddig is biztosított számára.

A Máv. vezetőségében még egyéb változásokról is értesít budapesti tudósítónk: *Neugebauer* miniszteri tanácsos, a pénzügyi főosztály igazgatója, nyugdíjba megy, ugyancsak nyugalomba vonulnak *Kiss* János dr., az általános főosztály igazgató-helyettese és *Kalmár* Ernő főfelügyelő.

## Irodalom.

### Brassbound kapitány megtérése.

Bernard Shaw a legszenvedesebb és egyben a legértékesebb a ma élő angol drámaírók között. Mérész és rendesen paradoxnak tetsző igazságait eredeti frappans formában adja elő; ragyogóan szellemes, fordulatos dialógusai épen olyan élvezetessé teszik darabjait az olvasó, mint a néző számára. *Brassbound kapitány megtérése*, melynek elragadóan naiv és naivsa, ában diadalmas, emberjavító hősnője, lady Cecily a Nemzeti Színház színpadáról annyira szívet hódított meg, könyvtárakban sem fogja hatását veszíteni, annál kevésbé, mert Shaw stílusának ötletességét dr. Hevesi Sándor kitűnő fordítása egy árnyalattal sem homályosítja el. A nagyszerű darab a „Magyar Könyvtár” áprilisi sorozatában jelent meg, mint a várlalat 587/8-ik száma. Ára 60 fillér.

## A szépség csődje.

\*

A női szépség mindenkör középpontja volt az érdeklődésnek. A szépirodalmi lapok tele vannak a világszép asszonyok arcképeivel; országok, kontinensek ismerkednek meg más országok és világrészek szépségeivel, elvívén híreket tul az oceánon. Páris mindenkör hallatlan reklámot csapott a szépség királynőinek. Chicagó telekiabálta a világot szép asszonyaival. Még a Právost korabeli aranyifjuság is hő imádója volt a női szépségnek s egy új Helenáért megismételte volna a trójai háborút. Napjainkban pedig a nemzeteknek, sőt egyes városoknak kisebb gondja is nagyobb, hogysem az asszonyok szépségével törődjenek. S bár hihetetlenül hangzik, de tény, hogy legkevesebb gondja van rá Franciaországnak és Párisnak. Londonban van még egy-két elismert szépség, akiknek arcképei az üzletek ablakában láthatók, Amerikában pedig a mindenre kiterjedő rekord-mánia szerez egy kis érdeklődést a szépségnek. Párisban azonban egyedül a városi álaros menetek méltányolják a szép nőket, ahol a szép bányászlanysok és mosonók minden bizonynyal szemrevaló alakok, de semmi esetre sem állják ki a versenyt Madame Recamier-val, lady Hamiltonnal, vagy Madame de Castiglioneval. Ezek inkább csak a nép érdeklődésének középpontjai. Az előkelő társaságban teljes érzéketlenség uralkodik ez irányban. Hogy ez vagy az az asszony szép e, nem-e, szóba se kerül s aki véletlenül ilyen témát peadit meg, azt unalmasnak tartják.

Egészen másképp áll a dolog az elegánciát illetőleg. Ha ez jön szóba, a társaság rögtön élénk s lelkesen vitatják, hogy kit tartanak a legelegánsabb asszonynak. Kétséget sem szenved ma már, hogy Párisban s minden városban, mely a francia fővárost utánazza, az elegancia kérdése háttérbe szorította a szépséget. Bármilyen szép is a nő, ha nem elegáns, nem veszik figyelembe, a csunyát azonban, ha elegáns, megjelenéséhez mértén értékelik. Ha egy párisi asszonynak azt mondja valaki, hogy nem jól áll a frizurája, vagy hogy az öltözetén valami kis hiba van, ajtót mutat az illetőnek.

Oka ennek a felfozásnak legelsősorban az egyenlőség után való lázas törekvés és a privilégiumok gyűlölete. A múltban a ragyogó női szépség hatalmas legyőző volt, hatása ellenállhatatlan sokszor a legkényesebb ügyekben. Már Phryne szépsége hatalmasan köszönhetette, hogy bírái fölmentették. Madame Récamiernek Londonban a legkeményebb szívű Cockney-k (benszülött londoniak) kifogták a lovait s a gavalérok maguk húzták a kocsiját. Manapság ilyesmi alig esik meg. A modern higiénikus szépségápolás mindinkább elsimítja az ellentéteket és a ráncokat s a szépség napról-napra kevesebé földűn. Ha Recamier asszony ma még csak meg se fordulnának utána. Napjainkban nincs csunya nő, csak pénze legyen s a szépségnek kellő ápolására. Viszont azon andivatos szép-éző sincs többé. Csinosnak még elismerik a szép arcú nőket, de hogy valakit szépségnek ne ezzenek, arra alig van eset. Elegáns külső, biztos, könnyed mozgás a társaságban, ez most a fődolog. Ezt becsüli legtöbbré a mai férfi is s míg az ügyetlen szépséget legföllebb egy tekintetre méltatja, elegáns asszony oldala mellett jól érzi magát.

Semmi haszna se volna, ha az új fölfogás ellen küzdeni akarnánk. Bele kell nyugodnunk a változhatatlanba, hogy a női szépség ideje elmúlt. Sok dolog emulik a világon és — fájdalom — ez is bekövetke-

zett. A szépség helyét elfoglalta az elegancia s ehhez nem kell a természet adománya. Csak pénz és megint csak pénz. A természetes formák hatalmát megdöntötte az asszonyok forradalma és a férfiak közömbössége.

## Toselliné válni akar.

### A volt szász trónörökösné regénye.

Az egész világot lázasan foglalkoztatja az a kérdés: *csakugyan válik-e Toselliné vagy sem?* A valószínűség a válás mellett szól, bár ennek ezer és ezer akadály gördült az útjába. Az első és egyuttal legnehezebb akadály az, hogy *Tosellinek semmi kedve nincs a válásra*. Ebben a tekintetben ugyanazon motívum fedezhető föl mindkét félnél: a férj anyagi érdekből nem akar, a feleség anyagi érdekből akar válni. A férj, aki nem keres semmit, nem akarja föladni eddig való kényelmes életmódját, *Toselliné* pedig attól fél, hogy nem kapja meg a további apánaszt, ha *Tosellivel* együtt marad.

*Montreuxból* jelentik: *Toselliné* *Lachenal* genfi ügyvédet és *Koselszki* firenzei ügyvédet tegnap véglegesen megbizta azzal, hogy a válópört indítsák meg. A két ügyvéd most együtt dolgozik a kereset megszerkesztésén. A keresetet még ebben a hónapban benyújtják az illetés firenzei törvényszéknél, mert csak itt lehet a keresetet magindítani, minthogy *Tosellinek* lakóhelye hivatalosan ott van. *Toselliné* a *montreuxi* *Palace*-szállóban négyszobás lakásban lakik az ötödik emeleten. *Toselli* is ebben a szállóban lakik s a szállóban egyáltalában nem veszik észre, hogy a házaspár válni készül. *Toselliné* a szállóban nagyon egyszerűen él és csak egy kisasszonyt tart fia mellett és egy cselédet a házimunka elvégzésére. *Évi* negyvenezer márká apánaszából meglehetősen nagy összeget tesz félra, hogy később e kis tőkével rendelkezze. Az asszony mindig attól fél, hogy a szász udvar egy szép napon megtagadja az apánász kifizetését. Reggelenkint kisasszonyával sétálni szokott, a nap többi részét pedig lakásán tölti, ahol beteg gyermekét ápolja és a házimunkát végzi el. Férje minden lehető elkövet, hogy a válást megakadályozza. Zenetanító munkásságát már régen megszüntette, házassága óta semmit sem keresett s feleségével tartatja el magát. *Toselli* nagyon rossz színben van s úgy látszik, hogy betegeskedik. *Toselliné* attól is fél, hogy férje az ő vérmes olasz vérmérsékletével a válás után valami borzasztó családi drámára fog vetemedni. *Toselliné* már azért is válni akar, mert a szász udvar kijelentette, hogy mindaddig, amíg *Tosellivel* együtt él, nem enged meg neki, hogy gyermekeit láthassa.

A szász udvar nagyon rossz néven veszi, hogy a hercegnő mindig foglalkoztatja ügyeivel a nyilvánosságot. Kivánatosnak tartják Drezdában, hogy a hercegnő békeszínben éljen az urával s ezért nem is fogja megegyezni neki, hogy évi járadékának egy részét szabadújárásért *Tosellinek* adja. A szász udvar a válást minden rendelkezésére álló eszközzel fogja megakadályozni. Már megfenyegették *Tosellinét*, hogy megvonják tőle a járadékát, ha nem tér vissza az urához. Egy alkalommal néhány hónapra már megvonták tőle az apánaszt. Akkor a hercegnő magánkivül volt a rettegéstől s egyetlen-földet ígért volt urának, csak hogy ismét megkaphassa az apánaszt.

Vizvezetési, központifutási és Benoid g: zvilágítási telepeket legelőkeltebben és legolcsóbb kivitelben mérnöki felügyelet mellett készít:

**Koncz József**

**Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat a legszebben és legjutányosabban.**

**KLÁR ANDOR műszaki osztálya**

DEBRECZEN, Piacz-utca 77. Telefon 445.

Egy évi jótállás, díjmentes felügyelet

Főszereplő:

**Okenfusz Antal.**

Fűzlet és gyár: Arany János-utca 10.

Fiókhizletek:

Battyhányi-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zenés udvar.) Alapítva 1903. Telefon szám. 70.

# A debreceniek Láng Lajosnál.

**Láng elfogadta a harmadik kerület jelöltségét. — Banket a Hungáriában. — Küzdelem a debreczeni egyetemért.**

Az az előkelő debreczeni választópolgárokból álló küldöttség, mely Szávay Gyula vezetésével ma megjelent Budapesten Láng Lajos egyetemi tanár, volt kereskedelemügyi miniszter előtt, hogy neki Debreczen város harmadik kerületének jelöltségét felajánlja, a lehető legszivesebb fogadtatásra talált a kiváló államférfiunál, aki kijelentette, hogy Debreczen jelölését nagy örömmel fogadja és vállalja. Azok a meleg és szíves szavak, melyekkel ezt az örömet tolmácsolta, éi énként tanuskodnak róla, hogy Debreczen valóban keresve sem találhatott volna Láng Lajosnál lelkesebb és tettekre szobbb bajnokot Magyarország politikai sulyu férfiai között. Láng Lajos kijelentette, hogy az az új kapocs, mely jelöltségének megvalósulásával őt Debreczen városához fűzi, még inkább buzdítani fogja arra, hogy ennek az általa régtől szeretett s nagyra tartott városnak az ügyeit most már legteljesebb tudásával és erejével szolgálja. Kijelentette, hogy a debreczeni egyetemért, melynek kérdése ismét a közérdeklődés frontjába kerül, küzdeni fog s rajta lesz, hogy Debreczennek az egyetemhez való eminens joga minél előbb érvényesüljön.

Aki tudjuk, hogy Láng Lajos szavának mindenha embere volt s hogy csodálatos munkabírásával, képességeinek, tekintélyének imponáló erejével mindenha meg tudta valósítani azt, amire vállalkozott, örömmel regis traljuk a mai estek városunkra érve oly erdekes és fontos eseményeit, mert ma ez a küldöttségjárás is a lehető legbiztatóbb bepillantást enged Debreczen szobbb, komoly munka által kivívandó jövőjébe.

Budapesti tudósítónk a mai esetről a következőket táviratozza:

## Küldöttség a jelöltnél.

Láng Lajos a nemzeti munkapárt országos körének helyiségében délután hat órákor fogadta a debreczeni nemzeti munkapárt küldöttségét, amelyet Szávay Gyula III. kerületi pártelnök vezetett. A küldöttség tagjai voltak: Szent-Királyi Tivadar, Rásó Gyula, Szilágyi Imre, Debreczeni Lajos, Lestyán Adorján, Uhlarik Béla, Balkányi Miklós dr., Lófkovits Márton, Freund Jenő dr., Józsa Vince, Gerébi Pál, Nyiri Ernő dr. és Rásó János.

A küldöttség nevében Szávay Gyula pártelnök üdvözölte Láng Lajost és felkérte a debreczeni harmadik választókerület képviselő-jelöltségének elfogadására. Hangsúlyozta a szónok, hogy ez a kerület régebben is mindig szabadelvű párti volt s a város munkapárti poigársága becsületbéli kötelességének tekinti, hogy elsősorban ezt a kerületet hódítsa vissza. Ebben a kerületben — ugymond — az értelmiség, a kereskedők, az iparosok, a hivatalnokok és a gazdapolgárok dominálnak. Ezeknek együttérzése az első pillanattól fogva Láng Lajost kívánta a kerület jelöltjéül. Aki nagyon kellemes emlékeket hagyott Debreczenben még kereskedelemügyi miniszter-sége idejéből is, aki tudományos hírneve, egyéni kiválósága és szeretetreméltósága révén is általános tiszteletnek örvend e városban. A harmadik kerületnek ennél fogva az a legfőbb óhaja, hogy őt nyerve meg a képviselőjelöltségre.

Láng Lajos bálás köszönetet mondott a följajánlott jelöltségért és köszönetnek mondta azt a szeretetet, amely őt Debreczen városával összefűzi. Jól emlékszik még azokra a baráti és hivatali összeköttetésekre, melyek a multban közte és Debreczen társadalmá között fönnállottak. Nagy szeretettel őriz ezeknek a kötelekeknek az emlékét s örül, hogy alkalma lesz azokat megújítani. A jelöltséget készséggel elfogadja.

A küldöttség tagjai lelkes éljenzéssel foradták Láng Lajos beszédét. A harmadik kerület képviselő-jelöltje ezután még sokáig elbeszélgetett a debreceniekkel, majd meghívta őket vacsorára a Hungária-szállóba.

A küldöttség fölkerlte Tisza István gróft, hogy ő is jelenjék meg a vacsorán. Tisza azonban kimentette magát, mert ebből a féltékeny háziak lakomáára ígérkezett. Később azonban még is megjelent a debreczeniek üsteletére adott banketen.

## A banket.

A banket este nyolc órákor kezdődött a Hungária-szálló földszinti fehér termében, amelyet gazdagon födiszítotték délszaki növényekkel. Impozáns nagy asztalon volt terítve a debreczeni küldöttség számára és fényes vacsorát szolgáltak fel.

A nemzeti munkapárt országos körének több kitűnősége is megjelent a banketen. Az asztalfőn Láng Lajos foglalt helyet, tőle jobbra Szávay Gyula, balra Perczel Dezső volt belügyminiszter ültek. Megjelentek továbbá: Tisza István gróf, Székely Ferenc igazságügyminiszter, Berzeviczy Albert volt kultuszminiszter, a M. Tud. Akadémia elnöke, Mártonfy Márton ipariskolai főigazgató és még többen.

## Láng Lajos tószttja.

Az első felkőszöntőt Láng Lajos mondta.

— Mit or a magyarok elfoglalták ezt az országot, — mondta gyönyörű tószttjában — sokkalta kevesebben voltak, mint az itt lakó idegenek. Bölcseségükkel és okosságukkal az országnak azon a részén telepedtek meg, ahol a föld termő ereje megfizette a beléje fektetett munkát s a népességnek önerejéből lehetővé vált a gazdagodása, a gyarapodása. Így szerezték meg azt a túlsulyt, melyet különben a többi néppel szemben nehéz volt megszerezniök. A kultura története azt igazolja, hogy a föld csak bizonyos mértékig használható ki és eljön az idő, amikor a további produktivitása megszűnik; ehez képest a földmiveléssel való foglalkozás is határok közé van szorítva. Az 1900 iki népszámlálás is azt igazolja, hogy Magyarországon a földmiveléssel foglalkozók száma apad és a városok s azok lakói veszik át foglalkozásaikkal a vezető szerepet.

Debreczen városa könnyű helyzetben van, mert akár mint földmivelő, akár mint iparos és kereskedő város, csak a magyarországot szolgálja.

Nagyon boldognak érzem magam, hogy ez a város engem tiszteit meg bizalmával, mert ez a város meztgazdaságával, iparával, kereskedelmével és kulturájával egyarant arra van hivatva, hogy ennek az országnak vezető tényezői között foglaljon helyet. Ez a város, melyet iskolák városa néven emlegetnek századok óta, méltán just formálhat arra, hogy ősi főiskolája egyetemmé váljék. De nemcsak ez a történeti joga van még Debreczennek az egyetemhez, hanem a földrajzi helyzetének a megfontolása is arra a meggyőztődeare vezet, hogy csak ilyen színmagyar és valóságos gőcpontul szereplő város érdemli meg, hogy falai között egyetem állittassék. Debreczennek a régi színmagyar erkőcsi világa az összes aspiráns városok közül legjobban kezkeskednék arról, hogy az egyetemet látogató ifjuság itt a lehető legtisztább magyar erkőcsi világában nevelkednék.

Debreczen maga könnyíti meg nekem azt az igazán kedves feladatomat, hogy öröreműködjem abban a magasztos munkában, melynek célja: hogy ez a város nagy és virágzó legyen. Debreczen városának es lakosainak jöletére írtém poharamat.

Lelkes éljenzés és taps hangzott fel a magvas, a város érdekeinek fekarolását ígérő tósztt után.

## Szávay Gyula tószttja.

Szávay Gyula pártelnök emelkedett ezután szólásra. Debreczen város polgárai boldognak érzik magukat, hogy olyan illusztris férfit, akinek nagy képességei országosan el vannak ismerve, küldhetnek majd a nemzet tanácsába képviselőjük gyanánt. A debreceniek remélik, hogy az a kötés, amely Debreczen harmadik kerületének lakosai közt mielőbb létrejön, nem lesz rövid, nemcsak egy ciklusra fog szólni, hanem hosszú időre állandóvá válik. Láng Lajost élteti.

Freund Jenő dr. a harmadik kerület polgárságának azt a lelkesedését fejezte ki, mellyel Láng Lajos botogójával ütközött.

**„SAVOY“ BUDAPEST,**  
VIII., József-körút 16. sz.  
NAGYSZALLODA

A Nemzeti Színház közelében.

A főváros legszobbb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 kor.-tól feijebb. Elsőrangú étterem.

**Fehérneműt, csipkefüggőnyöket, Női blousokat legszobbb tisztit**

**FEUERSTEIN**

mosó intézete Piac utca 63.

Viegershoból

vonulni készek. A képviselőjelölt egészsé-  
gére iszik.

**Tisza István.**

Tisza István mondott ezután beszédet.  
Debreczen harmadik kerületének képviselő-  
jelöltje jó iskolában nevelkedett, szülői édes-  
atyjának az iskolájában. Az ő atyját ridog  
embernek mondták, pedig nem volt olyan,  
észre tudta venni a fiatal tehetségeket és  
pártfogásba vette őket. Az ő atyja fedezte  
fel Láng Lajost is (élénk éljenzés) annak  
idején, ő látta meg benne a nagy államfér-  
fiul tehetségeket. Erre a Láng Lajosra üríti  
poharát.

Ezután Rásó Gyula kir. tanácsos és  
Nyíri Ernő ds. Perozel Dezsőre, Szilágyi  
Imre Khuen Héderváry Károly gróf minisz-  
terelnökre s a jelenlevő Székely Ferenc  
igazságügyminiszterre, Szávay Gyula újabb  
törszójában Berzeviczy Albertre, Berzeviczy  
Láng Lajosra mondott felkészítőit, Már-  
tonffy Márton pedig arra, hogy Debreczen  
nek mindhárom kerületében munkapárti jel-  
ölt jusson diadalra.

**Az igazságügyminiszter a debreczeni  
egyetemért.**

Végül Székely Ferenc igazságügy-  
miniszter mondott érdekes felkészítőit Det-  
reczen városára. Rámutatott arra, hogy a  
harmadik egyetemhez a magyar városok  
közül csak Debreczennek és Szegednek lehet-  
nek jogos igényei. Különösen Debreczen  
alkalmas arra, hogy a környékén nevel-  
kedő ifjúságot egy egyetem falai közt tö-  
möríthesse.

Temvárának, a nemzetiségi vidékek  
felé eső gyárvárosnak, valamint Kecskemét-  
nek, mely nagyon is a főváros közelében  
fekszik, nem lehet oly biztos klímája az  
egyetemre, mint épen Debrecezennek.

Az illusztris társaság a késő éjjeli  
órákig a legjobb hangulatban együtt ma-  
radt.

**Halálfelelem miatt a halálba.**

**Egy beteg asszony tragédiája.**

Egy beteg asszony tragédiája ma a  
tiszaöltségek szenzációja. Rácz Mihályné, egy  
jómodú tiszaöltséki pogár 48 éves felesége a  
halálfelelem gyötör retégeitől úgy akart  
megszabadulni, hogy a kínos lassúsággal, de  
rettenetes bizottsággal közeledő halálnak fél-  
uton elébement s a férje borotvájával át-  
metszette a nyakát.

Az esetről tiszaöltséki tudósítónk a követ-  
kezőket jelenti:

Rácz Mihálynét már régóta gyógyít-  
hatatlan betegség gyötörte. Hónapszamra  
nem hagyhatta el ágyát s a betegségét ke-  
zelő orvos a napokban tudtára adta az asz-  
szony férjének, hogy felesége menthetetlen.  
Az asszony valahogy hirt szerzett az orvos  
kijelentéséről s erőt vett rajta a haláltól  
való rettegés. Hogy elviselhetetlen kínjaitól  
megszabaduljon, öngyilkosságra szánta el  
magát.

Ma éjjel hajtotta végre a szerencsétlen  
asszony sötét tervét. Késő éjszaka, mikor a  
házbeliek már mind mély álomba merültek,  
Rácz Mihályné erejének utolsó megfeszíté-  
sével a betegszobában levő szekrényhez ván-  
szorgott, melyről tudta, hogy annak a fiók-  
jában tarja a férje a borotváját. Előkereste

az éles szerszámot s mélyen bemetszette  
vele a nyakát. Öngyilkosságát csak reggel  
vették észre, mikorra a nagy vérvesztés  
már megölte az anélkül is nagyon elgyön-  
gült beteg nőt.

Rácz Mihályné öngyilkosságának híre  
hamar elterjedt a községben s Tiszaöltséki la-  
kossága, melynek körében a csendes termé-  
szetű, derek asszony közbecsülésben élt, mély  
részvételt tárgyalja a szomorú esetet.

**Színház és Művészet**

**A színház műsora.**

OSÜTÖRTÖK: Pillangókisasszony, opera, A) bérlet  
PENTEK: Táncozók, operett B) bérlet.  
SZOMBAT: Édes teher, énekes vigjáték. Somló Emma  
fellépte. C) bérlet.  
VASÁRNAP: Délután Tanitónó, szimf. Somló Emma  
fellépte. Este Luxemburg grófja, operette.

**Somló Emma a Kaméllás hölgy-ben.**

Dumas kisné divatjamult darabjának telele-  
venítését manapság indokolták csak az teheti,  
ha azt a lanyha, az irodalomtörténet letűnt  
hirességeinek kijáró érdeklődést, melyet ez  
iránt a darab iránt is érzünk, a címszerepet  
játszó színésznő a maga alakításának új  
szenzációkat ható érdekességeivel és érté-  
keivel modern és intenzív érdeklődésé tudja  
átváltoztatni. Konstatálnunk kell, hogy a  
debreczeni színház vendége, Somló Em-  
mának ez teljesen sikerült. A darab jelenle-  
teinek ríktó tendencia-színét nagy ügyesség  
gel és izléses diszkrétséggel tudta elmosni s  
a tirádák édes és túlzásait igazi művészettel  
tudta valószínűvé tenni. Azt a valóban mély  
lrai megindulást, mely Dumas-t darabja  
megírására bírhatta s melyet a szimf. nagy-  
hargu szavai közül kifejezetten csak a leg-  
hivatottabbak képesek, a Somló Gautier Mar-  
gítjából jelenetéről-jelenetre kiéreznetek s  
éppen ez teszi az ő mai alakítását első-  
rangúvá. A test haz közönsége zajos tapsok-  
ka ünnepelte a kiváló művésznőt. A többi  
szereplők is jól megállották helyüket, külö-  
nösen Lugosi, aki a Duval szerepét igazi  
művészi rá ermettséggel, finoman játszotta  
meg s méltán rászolgált a közönség meleg  
tapására, mely ezt a debreczeni színpadon  
egyelőre utolsó nagyobb sikerét aaktását hono-  
rálta.

**A Zenede és a Zenekedvelők Köre**

az ököritóliának. A debreczeni Zenede és  
a debreczeni Zenekedvelők Köre április hó  
15-én pénteken este 8 órakor az Arany-  
Bika szálló dísztermében az ököritói csapás  
által sújtottak javára hangversenyt ren-  
dez a következő műsorral: 1. Hajdu J. IV  
Symphonia D dur. Adagio-Presto. Andante.  
Menuette. Finale. Előadja a debreczeni ze-  
nekedvelők körének zenekara. 2. Rubinstein  
A. Melodie. Noek A. A la gitara, Popper  
D. Mazurka. C. dur. Gordonkán előadja  
Hajdu István, zongorán kíséri Ujfalussy  
Géza dr. 3. Finn dalok. Kalevala. Finn zene.  
Ott van a kedvesem. Oh én anyám. Szóial  
a kincsem. Finn nemzeti dal. Előadja a deb-  
reczeni zenekedvelők körének vegyesara.  
4. Weber C M. A bűvös vadász dalmű  
utolsó felvonásának zárójelenete. Előadja a  
debreczeni zenekedvelők körének vegyes  
ének- és zenekara. 5. Popper D. Orosz ab-  
ránd. Gordonkán előadja Hajdu István, zong-  
orán kíséri Ujfalussy Géza dr. 6. Aber D.  
A portici néma dalmű nyitány. Előadja a  
zenekar. A zenekari számokat Schiller Já-  
nos karmester, az énekszámokat pedig Husz-  
Lajos karnagy vezényli. Helyárok: Páholy  
8 korona, számozott ülőhely 2 korona, szá-  
mozatlan ülőhely 1 kor. 50 fill. A lőhely 1  
korona. Jegyeket előre váltbatni Hegedűs  
és Sándor urak könyvkereskedésében.

**Somló Emma venoégszereplése.** A  
kolozsvári Nemzeti Színház kiváló művész-  
nője pénteken ismét Heltai Jenő énekes  
vigjátékában, az *Édes teher*ben lép fel.  
Szombaton egészen új oldalról mutatkozik  
be Somló Emma. Csepregi klasszikus nép-  
színművében, a *Sárga csikó*-ban játsza el  
Bakaj Erzikét. Vasárnap délután pedig  
Brcdi nagyhatású színművének, a *Tanitónó*-  
nek címszerepét A vasárnap délutáni elő-  
adást mérsékelt helyárrakkal tartják meg.

**Zách Klára.** (A színházi iroda jelen-  
tése.) A szimf. arulat legközelebbi ujdonsága  
Major Simon dr., Székely Sándor és Szabó  
Emil eredeti magyar daljátéka, *Zách Klára*  
lesz. A címszerepet Bárdos Irma, Kázmér  
herceget Zilahyné S. Vilma adja; nagyobb  
szerepeket játszanak még a daljátékban:  
Horváth, Árkosi Kemény, Lugosi, Szilágyi  
Berta, Ligeti, Nádor, Torma, Óáh, Györe.

**A fumei bankrablás.**

**A Kuria ítélete.**

Emlékezetes az a vakmerő rablás, ame-  
lyet három elzüllött ember követett el tavaly  
a umei kereskedelmi bank ellen. Világos  
appal, fegyverekkel behatoltak a bank he-  
lyiségébe és revolvert szegezve a tisztviselők-  
nek, felhasználták az általános rémületet és  
a pénztárból 19.000 koronát vettek maguk-  
hoz. Az ellenállásra készülő igazgatót pedig  
egy revolverlövessel leterítették, azután  
eszeveszett futásnak eredtek. A közeli rendőr  
űzőbe vette őket, de a hajsa alatt az egyik  
tettes menekülés közben rája lőtt.

Napokig tartó fáradhatatlan kutatás  
után sikerült a tetteseket kézrekeríteni  
Svirszki Samu és Kisenevszky állástalan  
gépészlegények személyében. A harmadik tet-  
tesnek nyoma veszett. A vádlottak padjára  
került Kriviczki Ábrahám is, akiről kiderült,  
hogy a tettesekkel összeköttetésben volt. A  
fumei esküdtbírótság több napi tárgyalás  
után Kisenevszkyt gyilkosság és rablás miatt  
életfogytig tartó fegyházra, Svirszkit pedig  
15 évi fegyházra ítélte, ellenben Kriviczkit  
felmentette a vád alól.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza,  
a királyi Kuria Sebestyén Mihály elnöklé-  
sével és Tarnai János bíró előadásában ma  
dél előtt tárgyalta a benyújtott semmisségi pa-  
naszokat. A Kuria Baumgarten Izidor dr.  
koronaügyész helyettes felszólalása után a be-  
nyújtott semmisségi panaszokat elutasította  
és így az esküdtbírótság ítélete jogerőre  
emelkedett.

**HIREK**

**A miniszterelnök betegsége.** Mint  
budapesti tudósítónk táviratozza, Khuen-  
Héderváry Károly gróf miniszterelnök álla-  
pota örvendetesen javul. József főherceg ma  
dél előtt fél 12 órakor személyesen fölkereste  
Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt és  
érdeklődött hogyléte felől. A királyi herceg  
látogatása közl félóra hosszúra tartott. Lu-  
kács László pénzügyminiszter is érdeklődött  
a miniszterelnök állapota iránt, ugyszintén  
Bienerth osztrák miniszterelnök is. Hieronymi  
Károly kereskedelemügyi miniszter délután  
fél órai látogatást tett a miniszterelnöknél.

**Megnyilt Fehér J. új butornagyáruháza Feltűnő olcsó árak.**  
Hunyadi-utca 17.

**Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.**

— **A tanács új ügyosztása.** A városi tanács holnap, csütörtökön tartandó ülésén fogja beosztani a tanácsi ügyosztályokat. A gazdasági ügyosztály vezetését Csóka Samu eddigi adóügyi tanácsnok veszi át, míg az adóügyi osztály élére Medgyasszai Miklós kerül. A közművelődési ügyosztályt megtartja Könyves Tóth Mihály dr., aki egyúttal elnöke lesz a nyomdafelügyelő bizottságnak. A világitási bizottságban megüresedett tagságot Szabó Kálmán vagy Csóka Samu tanácsnokkal fogják betölteni.

— **Debreczen város szabályozása.** Miután a város utca szabályozási szabályrendelete elnyerte a kormányhatóság jóváhagyását, a törvényhatósági bizottság egy régebbi közgyűlésén városabizottsági bizottságot alakított, melynek feladatává tette, hogy a szabályozási munkálatoknak részleteiben való megvalósítására nézve programot dolgozzon ki. A városabizottság-bizottság e hó 19-én, a jövő kedden délelőtt 10 órakor ülést tart.

— **Müller Kálmán báró lemondása.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Müller Kálmán báró főrendiházi tag, a budapesti balparti kórházak igazgató-őorvosa ma délelőtt megjelent Bárczy István dr. polgármesternél s bejelentette állásáról való lemondását. A fővárosi körökben nem tudják, hogy mi az oka Müller báró ezen elhatározásának, mely fővárosszerte nagy meglepetést keltett.

— **A polgármester és a zsidó hitközség.** Rosinger Lajos, a debreceni izraelita hitközség új elnöke, ma délelőtt bemutató látogatást tett a városházán Kovacs József polgármesternél, akit arra kért, hogy a hitközséget részesítse ezután is abban a támogatásban, amelynek előnyeit a debreceni izraeliták a múltban tapasztalták. A polgármester szívélyesen fogadta az új elnököt és úgy őt, mint a debreceni izraelita hitközséget biztosította a maga és a város öndulatról.

— **A főkapitányi hivatal átadása.** Mint jelentették, Vég Gyula főkapitány három havi szabadságidejének elteltéig a büntügyi osztály új vezetője, Rostás István helyettes főkapitány fogja a főkapitányi teendőket ellátni. Minthogy Vég Gyula már holnap megkezdte szabadságidejét, Rostás István ma délelőtt Vecsey főjegyző közbenjöttével átvette tőle a főkapitányi hivatal s holnaptól kezdve már ő fogja a főkapitányi hatáskörébe tartozó ügyeket intézni.

— **Debreczen város felmérése.** A városi katasteri bizottság e hó 15-én, pénteken délután 4 órakor ülést tart, melyen az előadók beszámolnak az eddig végzett munkálatok eredményéről. A bizottság ugyancsak a következő néhány hétre meg fogja állapítani a felmérési munkálatok programját.

— **Új lapok a fővárosban.** A közeli napokban megint két új politikai napilap indul meg a fővárosban. Az egyik „Az Est” délután 2 órakor megjelenő lap lesz és első számát április 15-én adják ki. A másik reggel megjelenő politikai napilap a Nemzeti Munkapárt sajtóorgánuma lesz és felelős szerkesztőjéül Herczeg Ferencet nyerték meg.

— **Mérvőkök vacsorája.** A „Magyar Mérnök- és Építész-Egylet” debreczeni fiókja e hó 14-én, csütörtökön, az Arany Béta kis éttermében este 8 órakor családi vacsorát tart. Az étkezés étlap szerint történik. A rendezőség ezúton is felhívja az egyesület tagjait, hogy azon résztvenni szíveskedjenek. Vendégeket a tagok magukkal hozhatnak. Jelentkezés nem okvetlen szükséges, jelentkezni azonban lehet az egyesületi titkárnál: Sztankay Farkasnál Burgódia utca 1. sz. m. alatt.

— **Lujza hercegnő öröksége.** Brüsszselből táviratozzák: Lujza hercegnő még egy pórt indított végéből, hogy a király után való örökségét meggyarobbítsa. A hercegnő a pontoisei törvényszéknél keresetet adott le, melyben arra kéri a törvényszéket, hogy tételynek a hagyatéki tömeg részére való visszaadására, mert a kastély vételárát nem a bárónő, hanem a király fizette ki, aki ezzel az ajándékozással leányainak az örökséget jogtalanul megrövidítette.

— **A Zenede hangversenye.** A debreczeni Zenede saját helyiségében közép és felső osztályú növendékei haladásának bemutatása végett — április hó 17-én, vasárnap modern zeneszerzők művéből összeállított műsorral hangversenyt rendez, melyen közreműködnek: Ernst Irén (zongora), Schwarz Vilma (ének), Szabó Iona (zongora), Dömsödy Mária és Czeglédy Irén (zongora), Vass Jolán (zongora), Fejes István (gordonka), Pálffy Irén (zongora), Balogh Juliska (zongora), Uher Amadil (ének), Simonovics Rózi (zongora), Fráter Iván (hegedű), Mandel Irén (zongora), Györfly Margit és Kányász Ilona (zongora), Helyárak: a 4. első székben számozott ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillér. Pénztárnnyitás 6 és fél órakor. Kezdeté este 7 és fél órakor pontban.

— **Életunt díjbirkozó.** Budapestről jelentik: A Rókus kórházban ma hajnalban megmérgezte magát Sándorffy Sándor, az ismert és népszerű díjbirkozó és hosszú, rettentő haláltusa után meg is halt. Öngyilkosságát gyógyíthatatlan betegsége miatt való elkeseredése okozta. Sándorffy Sándor mindenfelé az országban „a magyar világbajnok” néven szerepelt. Nagy cirkusztrupokkal utazott és a cirkuszporondon órási sikereket ért el bravuroz, szép birkozásaival. A közönség rendkívül szerette a hatalmas erejű, szép termetű, daliaz embert. Debreczenben is sokszor megfordult és itt is nagy népszerűségnek örvendett.

— **Vigetély a Bikában.** Vasárnap este tartotta meg az Ifjúsági Egyesület modern vigetélyét. A műsort Szántó József, Nádor Zsiga, Csanádi Miklós, Burger Erzsike, Weisz Jenő, Götök Lenke, Mészáros-Losonczy, Zoltán-Rómer-Müller, Békési Dezső, Kardos István, Kerner József látták el, kiknek sikerült számaikat egytől-egyig zajosan tapsolta a szép számmal egybegyűlt közönség. Műsor után éjfélig tánc volt, melyhez a zenét ifj. Magyar Imre zenekara szolgáltatta.

— **Műbarátok** vegyének ajándékul leg. szép gummi nyomatot. Egy. dűli készítő: Németly fényképész Piac utca 42.

— **Öngyilkos aggyasztán.** Papp Gábor 79 éves hajdunánasi parasz. Az öreg ember az utóbbi időben folytonosan betegeskedett, ami annyira elkeserítette, hogy ma reggel a konyhában felakasztotta magát. Testét csak későn vették észre, amikor már Papp Gábor halott volt. Az esetről telefon-erősítést kapott a debreczeni királyi ügyészség, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Új doktor.** Békés Kálmán, a debreczeni jogászfutás rokonszenves tagját szombaton avatták jogtudományi doktorra a kolozsvári tudományegyetemen.

— **Rendőri hírek.** Borbély Lajos Ispotály-utca 9. szám alatt lakó raktári munkástól ismeretlen tettes 40 korona készpénzt ellopott. — Hevesi Gáborné Veress-utca 17. szám alatt lakó asszonynak egy aranynyaklánc eltűnt. A rendőrség a károsultak panaszára megindította a nyomozást.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

10000 koronát nyertek: 11112 83125 84162.

5000 koronát nyertek: 54441 58798 108570.

2000 koronát nyertek: 661 12666 15579 19902 22405 22447 20355 25024 25397 22467

40910 42168 43578 42704 48114 48968 49588 53426 54344 59482 67402 56183 89247 96825. 1000 koronát nyertek: 1872 2835 5205 7894 8139 8403 9964 14053 14918 17906 21614 24537 25952 28262 28870 31236 34545 37407 37983 39677 39702 40418 41559 42915 43184 45835 46195 48097 49718 50656 50965 52441 52905 54463 56504 57589 61655 64794 71805 73409 75485 77148 77875 83107 83141 85188 85478 87640 91680 92891 95449 101661 102190 1022 7 104624 108562 109185.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **A Néptekarékpénztár** mint szövetkezet Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **Iparvállalatnak** alkalmas helyiséget keresek a Piac utca közelében. Czim a k. adóhivatalban.

— **Pénz, pénz, pénz** nélkül csekély havi részletre kaphatók kitűnő pénz és jég-szekrények Scavartznál, a városházával szemben. 3

— **Dr. Just Wolfram** 60 éves gyertyás Kor. 250 Földvárinal Piac utcai barak. Telefon 168.

— **Repülőgép fallképek** nagyválasztékban Tócsay Arthur papírműáruházában.

— **A Jelzalog és Hitelbank** mint szövetkezet Piac-utca 30. sz. (Ungváry ház) kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít kezességére vagy betáblázás mellett „Henneberg-Selyem” csakis ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.35-től méterenkénti blonsok és előltökre. Bőrmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot küldünk. — Selyemgyár Henneberg, Zürich.

## FŐVÁROSI BAZÁR

Debreczen, Simonffy-utca 1 sz. Bérpalota.

# Husvétí

כשר של פתח

## fűszer és csemege cikkek

Kávé, mandula, dió,

és mogyoróbél, Bors,

Gyömbér és Fahéj

kivánatra a t. vevő jelenlétében lesz megdarálva,

## Fried és Löwenheim

fűszer és csemege-áruházában

DEBRECZEN, Piac-utca 72. sz.

(Royal nagyszálló főszomszédságában.)

Helyi és vidéki telefon 740.

**Központi Cipő- és Kalap-áruházban**

DEBRECZEN, Dróher mellett

**költözködés miatt**

a raktáron levő összes

**czipők, kalapok és fehérneműek**

gyári árban adatnak el.

Telefon :  
435  
szám.

**Ujdonságok**

Női kosztüm szövetekben,  
Francia Delainekben,  
Ruhavásznak és Zefírekben  
nagy választékban kaphatók

**Szabó Lajos Fiai**

üzégnél,  
DEBRECZEN, Rózsator.

Legmagasabb kitüntetés. Grand-Prix St.-Louis 1904.

**Globus**  
Fémtisztítókivonat

jobban tisztít  
mint minden-  
féle más.

Fémtisztítószer

Legmagasabb kitüntetés. Arany-érem. Nürnberg 1906.

**Fazekas Imre**

Villanyvilágítási és  
erőátviteli  
vállalata

Debreczen, Piacz-u-77.

5195—1910 P. sz.

**Hirdetmény.**

A debreczeni kir. törvényszék, mint birtokbiróság közhírré teszi, hogy Debreczen sz. kir. városának Kató István és neje Gál Julianna debreczeni lakosok ellen, a halápi iskolához vezető törvényhatósági közut megnyitására szükséges és a debreczeni 228. sz. tjkvben 276/b és 278/b. hrsz. alatt foglalt ingatlan terület kisajátítása iránt folyamatba tett ügyben az 1881. XLI. tcz. 46 §-a által előírt tárgyalásra határnapul 1910. évi május hó 6. napjának d. e. 10 óráját tűzte a helyszínére (halápi iskola) a mely tárgyalásra az érdekeltek azzal idézetenek meg, hogy elmaradásuk a kartalanítás mérve felett való határozathozatát nem gátolja.

Kelt Debreczenben a törvényszéknél,  
1910. márczius 30-án.

Álmos Zoltán, kir. t. bíró.

**25 korona napi kereset**

érhető el egy fotografiai  
csoda-ágyu beszerzése által.

Georg Uhticke, Berlin, Adalbertstr. 76.

**Nemes faju gyümölcsfák**

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszincarack, ringlöh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben

1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor. 50 drb on felül 1.— Kor. Azonkívül: magastörzsű birsalma, diófák, diszcszerjék, fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

**Kontsek Géza**

Debreczen, Kossuth-utca.

**„Gyöngyvirág Crème“**

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérré és üdévé teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

**Mihalovits Jenő**

„Kigyó“ című gyógyszerárán,  
DEBRECZEN.

**Kitünő Bor**

hordószámra olesón kapható gróf  
Degenfeld József ur szőlőszetéből.

Eláruló hely:

Debreczenben, Kossuth utca 32.



Dr. Dralle

**Malattine**

glicerin és méz-gelee. Zsirtalan! Nagyszerű hatással érdes és felpattogott bőr ellen. Azonnal segít és a bőrt bársónysimává teszi.

Néikölözhetetlen hegyi és tengeri utasánál.

Malattine szappan

glicerin és mézszel

Malattine puder

glicerin és mézszel

Malattine beretvaszappan

glicerin és mézszel

Kapható gyógyszeráránban, drogeriáránban, parfüm és herbély áránban.

Kapható gyógyszeráránban, drogeriáránban, parfüm és herbély áránban.

Gróf raktár: M. Hoffmann & Co. Teilscheu a. Elbe

VÉDJEGY

ZSEBEN HORDHATO

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE

ES LEGJOBB LIMONÁDE

**Por alakban előállított limonádé**

enkorrall együtt. Egy adag 6 fill. Turista doboz 12 adaggal zsebben hordható alakban 80 fillér. Kirándulásokon, sportturákon, hadgyakorlatokon kitünő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitünő limonádét ad.

Főlerakat: **KONTSBK GÉZA Debreczen.**

Készíti: **KERTÉSZ ERNŐ** gyógyszerész Szabadka.

— KRISTÁLYLIMONÁDE GYÁRA. —

Kapható:

Roth Jenő,  
Mayer Jenő,  
Várray József  
Hauer Bertalan,  
K. Molossy Lajos,  
Bécs János,  
R. S. ...

## Apró hirdetések.

### Levelezés.

Nőül venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dus választék, clesó árak.

### Betöltendő.

Egy minden eselédleány felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Perfekt gépirónó összes irodai teendőket járta, irodát keres. Czim a kiadóban.

### Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látészerszhez Debreczen, Piacz-utca 68. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsipetét, lorgnetet kaphat.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Beuyáts Emil villanyörre berendezés harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Frissen szedett, válogatott sima szőlővessző eladó, ezre 6 korona Porozlay László szőlőtelepéről, Hunyadi-utca 3. szám.

**Welsz Ferencz** épület és mű-butor Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás, A mai naptól kezdve minden hiteles és egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szeresheti be nálam szépséglétét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti áraknál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Permetező gépek javítását idejekorán eszköztesse Varga János rézművesé, Piacz utca 52. mert most olcsóbbak mint a szezonban.

Szóló vessző ültetésre Ezerjő, Kövidinka 42 faj csemege első rendű még kapható Moynár Lászlóknál Debreczenben.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan telen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudózkodó irodájában.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetelek, ugyszintán felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyszerítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az ujonnan berendezett és dúsan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Sürgösen keressék megvételre egy kávéházi berendezést, lehetőleg forgóasztallal. Czim a kiadóhivatalban.

Egy szabóműhely berendezés, teljeseen felszerelve, eladó. Czim a kiadóban.

Építési anyagok. Használt ajtók, ablakok, kapu, kirakat, üvegfal, légszeszesillátók, téglia és fedécsérép eladó Bővebb felvilágosítást nyújt a Kereskedő Tarsulat titkára.

Új harisnya kötések és fejelések. A legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek az Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Debreczen, Piacz-utca 32.

100 hektoliter ó-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyútca.

Alig használt férfi divat és cipő üzlet berendezés felárban eladó, Piacz utca 47.

Ebédülő-kredenc, étszervizek, függönyök és függőlámpák eladók. Csapó-u. 57.

Kitűnő órák, legújabb divatu ékszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközölte nek az elsőrendű órák műhelyben Bauer Károlynál Piacz-u. 75. Iparbank szemben.

### Lakás

Egy üzlethezység kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Varga utca 43. sz. a egy 4-5 szobás vízvezetékekkel ellátott modern utcza lakás 1910. május 1-től kiadó.

Üzlethelyiség. Nagytelom mellett két kiserkatal, megfelelő raktarakkal ellátott üzlethelyiség és az abból nyíló három szobás modern lakosztály kiadó. E foglaltat lesz az átalakítás befejezése után. Bővebb felvilágosítást nyújt a Kereskedő Tarsulat titkára.

Kiadó kényelmes nyaraló vízvezetékekkel, fürdőszobával Nagyerdő mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Boros pince kiadó. Széchenyi u. 44

### Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing hajmosás, villanyos szarítás, hajfestés, hajmunka különlegességek osakis Weisz Edéné termében Piacz 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Füvészkert-u. 14! Nagytemplomhoz egy perc HARMATHY antiquárium Könyvek, zsolttárok, imakönyvek ott rémolesón kapható.



Szép csak az lehet, ki Mauthner :: Lillom-crémjét :: használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljék. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok.

## Napernyők,

divatelmék — szelvények — csipkék — díszítések

gyönyörű választékban

## Donogán és Somossy

özégnél

DEBRECZEN, Ristemplombazár.

3231—3391—3453/1910.

## Árverési hirdetés.

Debreczen szabad királyi város Tanácsa közhírré teszi, hogy a városi tulajdönt képező Ludas csárda és a hozzá tartozó 50 kat. hold 1012 négyszögöl területű föld az 1910. április hó 26-ik (Kedd) napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árveresen fog a városhaza nagy tanacstermében az 1911. évi Január hó 1-től 1917. évi Január hó 1-ig terjedő 6 évre haszonbérbe adadni.

Kikiáltási ár 950 korona, melynek 10%-a az árverelő által az árverési bizottságnál az árverés napján készpénzben letendő.

Az árverési feltételek a számvevőségénél a hivatalos órák alatt (8—1-ig) megtekinthetők.

Kelt Debreczen szabad királyi város Tanácsának 1910. évi Április hó 4-ik napján tartott üléséből.

A Városi Tanács.

## LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben Piacz utca 41. sz. a. 25 év óta fennálló és jóhírnévek örvendő

## butorüzletemet Piacz-utca 68. szám alá helyeztem át.

Üzletemet a mai kor igényeinek megfelelőleg a legmodernebbül rendeztem be, nem kimélve sem költséget, sem fáadságot. Üzletemben

**mindennemű butorok** a legegyszerűbbtől kezdve a legkényesebb igényeket kielégítő butorokig kaphatók.

Amidőn a nagyérdemű közönség irántam eddig tanusított szives partfogását és bizalmát a jövőben is kérem, maradok kiváló tisztelettel

## KILLER EDE,

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító.